

odpovedati in misliti na drug prostor. Vodstveni ud Ivan Hribar potoval je zato nalašč v Velikovec ter kupil prav primeren stavbeni prostor v obsegu enega orala 706⁰ za 1250 gld., kateri prostor se je mejčasno dal v najem.

V tej zadevi pa je občni zbor celovške podružnice dne 27. junija 1893. sprejel in nam doposlal nastopno resolucijo: „Načelništvu se naloži, da se pri glavnem vodstvu zahvali za sklep: ustanoviti v Velikovcu večrazredno slovensko šolo in da slavno vodstvo prosi, da bi družba sv. Cirila in Metoda najboljši ko mogoče podvizala se izpeljati omenjeni sklep“.

Družbino vodstvo se je že nakanilo stopiti pred slovenski svet z okrožnico, proseč ga zopetnih žrtev, darov za to velepomembno šolo, katero kanimo zidati v spomladi. Na jesen in po zimi se bo potrebno pripravilo in osobito se nadejamo, da bodo koroški rodoljubi s stavbinim gradivom prihiteli na pomoč.

Mislili smo, da bode zabavišče pri šolskih sestrah v Mariboru odprto že početkom šolskega leta 1893/94, a še do zdaj ni. Družbino vodstvo se je zglašalo z opetovanimi vlogami na c. kr. deželni šolski svet v Gradcu in na c. kr. ministerstvo na Dunaju, naznanjalo je te odloke mestnemu šolskemu svetu v Mariboru, posredovali so v tej zadevi gg. državni poslanci, a do danes še ni definitivne rešitve o tej, sami na sebi res malenkostni zadevi, kajti štajerski neslovenski rojaki se bodo prepričali, da se Maribor ne bo podrl, ko bodo tam res samo slovenski otroci zahajali v slovensko zabavišče.

Ker je preosnova tržaških naših zavodov v tesni zvezi mej seboj, torej ni bilo možno odpreti lani obljubljenega novega zabavišča na Belvederu v Trstu“.

Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda. — Šolski in učni pomočki.

5. V smislu svojih pravil izdaja družba tudi razne spise, osobito mladinske. Od prejšnjih so I., III. in IV. zvezek popolnoma pošli in podružnica, ki bi utegnila imeti še kaj imenovanih izvodov v razpečevanje, storila bi veliko uslugo vodstvu, ako mu je vrne. Letos smo izdali že X. zvezek z naslovom: „Igre in pesmi za otroška zabavišča in ljudske šole“. Vredil Ivan Mercina, učitelj na c. kr. deški vadnici v Gorici. S tem spisom se je odpomoglo nujni potrebi naših zabavišč in sploh se je v tej slovstveni stroki ž njim ledina orala. Naši časopisi so jo prav laskavo ocenili in priporočili vsem ljudskošolskim knjižnicam. Na razpolago ima družba še dokaj spisov, a dokler se ne razpečajo prejšnji spisi, ne kaže izdajati novih. Naše podružnice z razpečevanjem takih spisov so najboljše pospeševalke slovenskega slovstva.

Družba je pospeševala krščansko prosveto v smislu svojih nebeških zavetnikov sv. Cirila in Metoda tudi s tem, ker je rada uslišavala prošnje za

podaritev raznih knjig. Molitvenih, nabožnih, šolskih, poučnih in zabavnih spisov je družba prejemale od mnogih darovalcev, druge, osobito šolske, je nakupovala, nekatere je imela pa v svoji zalogi.

Društvena ekspedicija, ki jo hvalevredno upravlja Ivan Bonač-eva knjigoveznica, razposlala je na vse kraje slovenske domovine, osobito ob mejah, od lanske skupščine do inclusive 1. avgusta t. l. skupno 13.349 knjig.

Pri naročevanju in razpošiljanju šolskih knjig je družbo podpirala „Narodna šola“ s svojim predsednikom deželnim poslancem Feliksom Stegnar-jem, kateri tu javno izrekamo zasluženno zahvalo.

(Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Egiptski leseni vojaki. Mej starinami v Assintu izkopali so več lesenih 38 centimetrov visocih podob, ki predstavljajo vojake staroegiptске dobe. Iz teh podob se vidi, kako se je malo premenilo od tistega časa v teh krajih. Sudanski vojaki so sedaj ravno tako napravljeni in oboroženi, kakor so bili staroegiptski pod dobrimi dva tisoč leti.

Statistično s Francoskega. V Franciji je 33 občin, ki imajo manj nego 40 prebivalcev. Najmanjši dve imata le po 17 prebivalcev. Te občine imajo svoje župane, občinski zastop, tajnike in poljske čuvaje, 47% Francozov živi od kmetijstva, 25% od obrta, 10% od trgovine. 700.000 ljudij je v državni službi, 1.114.878 oseb se bavi s svobodnimi poklici, 2.295.000 živi le od dohodkov svojega premoženja. V Parizu je 330.000 ljudij neoženjenih in brez rodbine. Od 1886. se je število do 15 let starih ljudij za 226.334 oseb pomanjšalo in število nad 21 let starih oseb se je za 267 povečalo vsled priseljevanja. Število rojstev vedno pojema.

Som. Dne 29. avgusta vjeli so ribiči pri Bahovcu velicega soma. Dolg je 5.3 metrov in tehtal brez drobu 723 kg. V črevih njegovih so našli ovčje kosti in kopita nekakega konja. Som je jedna najnevarnejših rib in poje tudi čelaga človeka. V Jadranskem morju se čisto nahaja. Omenjenega so izročili zagrebškemu živalskemu muzeju. Govori se, da večjega, kakor je ta nima noben muzej v našem cesarstvu.

Novice.

— Slavnost odkritja Valvazorjevega in Hočevarjevega spomenika združeno s slavnostjo ustanovitve nove župnije so slovesno praznovali dne 6. in 7. okt. t. l. v Krškem.

— O družbi sv. Cirila in Metoda troši glasom tržaške „Edinosti“ mej kranjsko duhovščino nekdo nečuvane in vsake obsoje vredne vesti, na katerih ni pičice resnice in ki imajo le namen prekoristni naši šolski družbi škodovati. Za danes le toliko, ker upamo, da se bode temu brezvestnežu od poklicane strani odločno na prste stopilo in se mu enkrat za vselej zaprla sapa za ednake perfidnosti.

— Družbi sv. Cirila in Metoda so od 15. avgusta do 20. septembra darovali: Gosp. Katinka Verbajš iz Litije lepo zbirko koristnih knjig; vzgledno delavna ženska podružnica v Št. Jurju na južni železnici po blagajničarici g. Tončiki Kavčič-evi 100 gld.; vrlo se razvita moška podružnica v Kameniku po g. blagajniku J. Milohnoju 100 gld. kot prebitek veselice z dne 2. sept. t. l. s prošnjo, da postane po-